



วาระที่ 4.3

โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาล (ประจำปี 2568)

รายงานเมื่อ
23 มีนาคม 2569

หน่วยงานร่วมดำเนินงาน

- มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดย สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
- กระทรวงสาธารณสุข โดย สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี กรมการแพทย์
- กระทรวงศึกษาธิการ โดย สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกรมส่งเสริมการเรียนรู้



กรมการแพทย์
DEPARTMENT OF MEDICAL SERVICES



สวทช.
NSTDA



โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาล

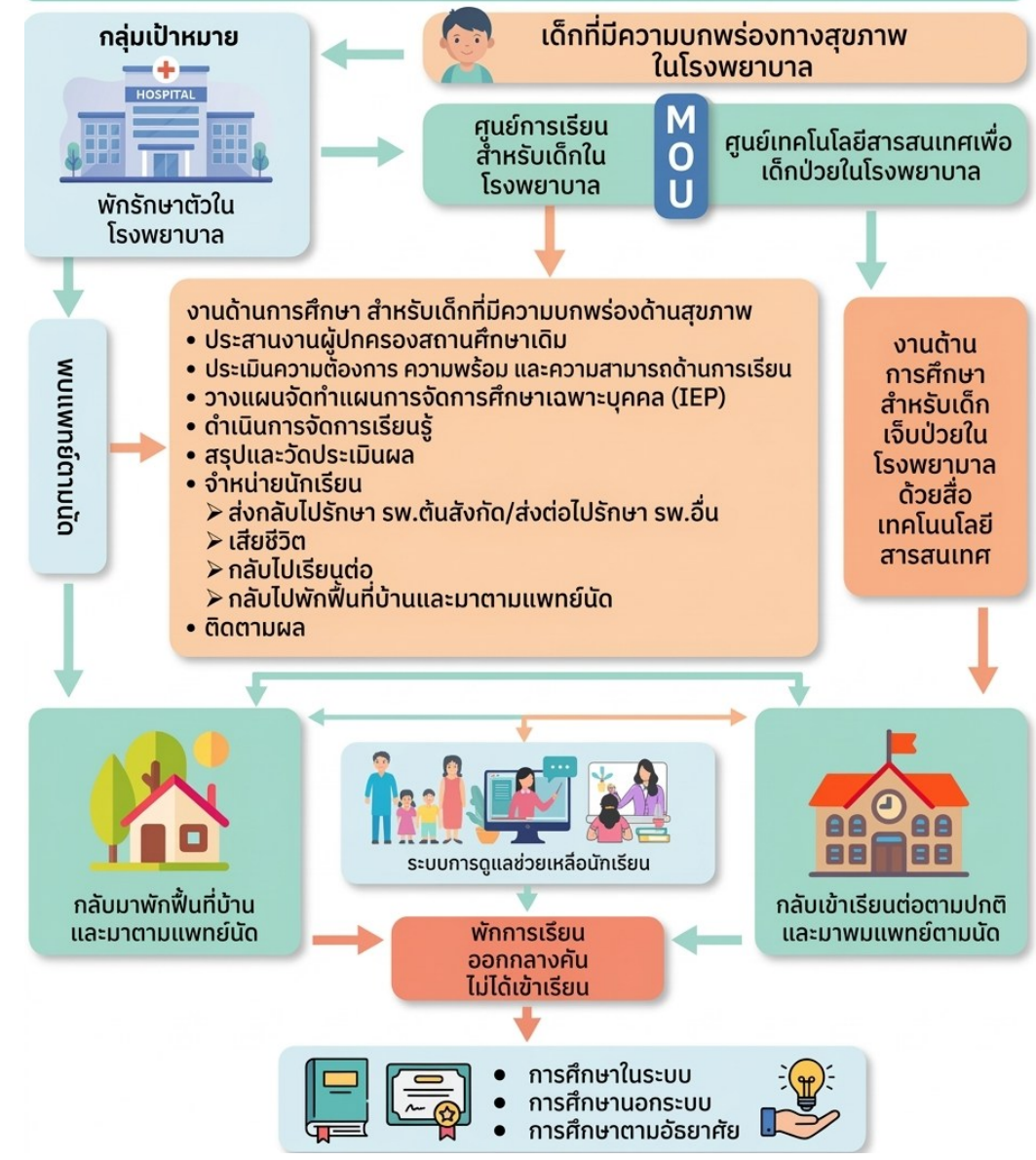
วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของเด็กเจ็บป่วยในโรงพยาบาล ให้ได้รับโอกาสการศึกษาต่อเนื่องและเท่าเทียมผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่ได้มาตรฐาน
- พัฒนาศักยภาพบุคลากรการแพทย์และครูให้มีทักษะในการดูแลเด็กเจ็บป่วยในโรงพยาบาล
- ขยายและเพิ่มเครือข่ายสถานพยาบาลโดยความร่วมมือแบบบูรณาการจากภาคส่วนต่าง ๆ

การสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ

- มีการลงนาม MOU ระหว่างกรมการแพทย์ สพล. สวทช. และมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ เมื่อวันที่ 24 ก.ค. 2560 เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินงาน
- กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมการแพทย์ สนับสนุนงบประมาณและสถานที่ในการจัดกิจกรรมในโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาล
- สพล. โดยสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกาศจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กใน รพ. เมื่อ 22 มิ.ย.2564 โดยสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษส่งครูไปประจำที่ศูนย์การเรียนรู้ ในเครือข่ายทุกแห่ง ครม. เมื่อวันที่ 7 พ.ค. 2567 มีมติเห็นชอบให้โครงการศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กใน รพ. ดำเนินการต่อเนื่องโดยไม่ต้องขออนุมัติดำเนินการคราวละ 5 ปี
- กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) สนับสนุนครูและงบประมาณในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ อาชีพและนันทนาการให้กับเด็กป่วยและผู้ปกครอง
- มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริฯ และ สวทช. สนับสนุนสื่อไอทีและร่วมพัฒนาองค์ความรู้ด้านไอทีให้แก่ครูในโครงการ

แผนผังแสดงการดำเนินงานโครงการ



การลงนาม MOU ระหว่างหน่วยงาน

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาล ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชดำริว่า

"เด็กป่วยที่ต้องอยู่ในโรงพยาบาลเป็นเวลานานจะขาดโอกาสในการศึกษา จึงควรมีครูมาช่วยประเมินดูว่า เด็กควรจะได้รับการสอนหรือพัฒนาทักษะในเรื่องใดที่จะเหมาะกับอายุ ระดับชั้นเรียน หรือสภาพร่างกายของเด็กแต่ละคน แล้วทำการสอนหรือให้การศึกษแก่เด็กเหล่านั้นในระหว่างที่เจ็บป่วยอยู่ในโรงพยาบาล"



ก้าวสู่ปีที่ 31



สวทศ
NSTDA



ที่มาของโครงการ

- ปี พ.ศ.2538 เริ่มนำร่องโรงพยาบาล 4 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลเลิศจิน โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ และสถาบันสุขภาพเด็ก แห่งชาติมหाराชนิ ต่อมากระทรวงสาธารณสุข โดยกรมการแพทย์ ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ ขยายการดำเนินงานออกไปยังโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาล ประจำจังหวัดทั่วทุกภูมิภาค ปัจจุบันมีโรงพยาบาลเข้าร่วม รวมทั้งสิ้น 91 แห่ง ใน 77 จังหวัดทั่วประเทศ
- โรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการ ประกอบด้วย โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข โรงพยาบาลในสังกัดมหาวิทยาลัยภายใต้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และโรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ส่งผลให้เกิดการเชื่อมโยงการทำงานของศูนย์การเรียนรู้ใน โรงพยาบาลเป็นเครือข่ายอย่างเป็นระบบและมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
- การดำเนินงานระยะต่อไป มุ่งเน้นการพัฒนาการดำเนินงานเชิงคุณภาพ การใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างโรงพยาบาลเครือข่ายอย่างคุ้มค่า รวมทั้งการส่งต่อผู้ป่วย ภายในเครือข่าย โดยไม่มีแผนขยายเครือข่ายโรงพยาบาลเพิ่มเติม เนื่องจากครอบคลุมโรงพยาบาลประจำจังหวัดทุกจังหวัดครบถ้วนแล้ว

การดำเนินงานด้านเครือข่ายโรงพยาบาล

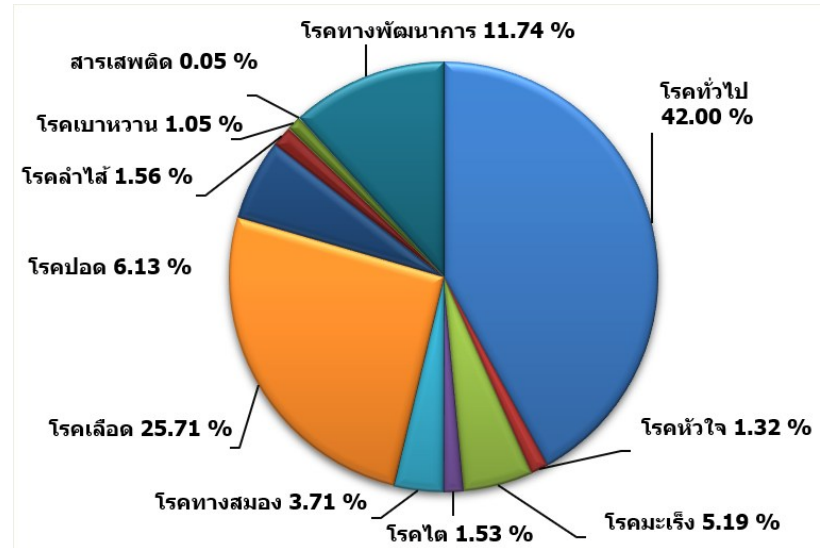
การดำเนินงานด้านเครือข่าย รพ. และการบริหารจัดการ

- นับตั้งแต่ปี 2565 จนถึงปัจจุบัน มีการบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ฯ โดยแบ่งโรงพยาบาลเครือข่าย ออกเป็น 13 เขตสุขภาพ ตามการแบ่งของกระทรวงสาธารณสุข และแต่งตั้งโรงพยาบาลแม่ข่าย ในการกำกับดูแลและให้คำปรึกษาด้านการดำเนินงานแก่โรงพยาบาลลูกข่ายอย่างใกล้ชิด โดยหน่วยงานส่วนกลางคอยเป็นที่ปรึกษาให้การสนับสนุนแก่โรงพยาบาลแม่ข่าย

ข้อมูลเด็กป่วยที่มารับบริการในศูนย์การเรียนรู้ฯ

- ปี 2568 มีเด็กป่วยเข้ามารับบริการในศูนย์การเรียนรู้ฯ ทุกแห่งรวมจำนวน 64,174 คน (นับซ้ำจำนวนเด็กที่มารับบริการในแต่ละเดือน) คิดเป็นการให้บริการรวม 133,871 ครั้ง (เด็ก 1 คน รับบริการเฉลี่ย 2 – 3 ครั้งต่อการเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล)
- เด็กป่วยที่เข้ารับบริการในปี 2568 ส่วนใหญ่ป่วยด้วยโรคเลือด โรคมะเร็ง โรคทางสมอง โรคปอด โรคหัวใจ โรคกล้ามเนื้อหัวใจ โรคไต โรคเบาหวาน และโรคทั่วไป โดยเด็กที่มารับบริการป่วยด้วยโรคเรื้อรังมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ โรคเลือด โรคทางพันธุกรรม และโรคปอด ตามลำดับ

กราฟวงกลมแสดงจำนวนผู้เข้ารับบริการแยกตามประเภทโรค



13 เขตสุขภาพของประเทศไทย

เขตสุขภาพที่ 1	เขตสุขภาพที่ 2	เขตสุขภาพที่ 3	เขตสุขภาพที่ 4	เขตสุขภาพที่ 5	เขตสุขภาพที่ 6	เขตสุขภาพที่ 7	เขตสุขภาพที่ 8	เขตสุขภาพที่ 9	เขตสุขภาพที่ 10	เขตสุขภาพที่ 11	เขตสุขภาพที่ 12	เขตสุขภาพที่ 13
ลำปาง* เชียงใหม่ เชียงราย แพร่ น่าน พะเยา ลำพูน แม่ฮ่องสอน	พิษณุโลก* ตาก เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์ สุโขทัย	ชัยนาท* กำแพงเพชร พิจิตร นครสวรรค์ อุทัยธานี	สระบุรี อ่างทอง* นนทบุรี ลพบุรี นครนายก สิงห์บุรี พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี	ประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี* เพชรบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สุพรรณบุรี นครปฐม ราชบุรี	ชลบุรี สระแก้ว* ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ จันทบุรี ระยอง ตราด	ขอนแก่น* กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด	อุดรธานี นครพนม* สกลนคร เลยหนองคาย หนองบัวลำภู มิ่งกาฬ	นครราชสีมา* ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์	ฉะเชิงเทรา นครราชสีมา* ศรีสะเกษ บุคคารัฐ อำนาจเจริญ	นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี*ภูเก็ต กระบี่ พังงา ระนอง ชุมพร	สงขลา ปัตตานี* สตูล ตรัง พัทลุง ยะลา นราธิวาส	กรุงเทพมหานคร สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี*

หมายเหตุ: *จังหวัด รพ.แม่ข่าย



ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนเด็กป่วยของศูนย์การเรียนรู้ฯ

การใช้อุปกรณ์ไอทีและสื่อส่งเสริมการเรียนรู้

- ในปี 2568 ครูของศูนย์การเรียนรู้ฯ มีการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีพื้นฐานเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอน โดยพบว่า มีการใช้คอมพิวเตอร์พกพา แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะและสมาร์ทโฟน ในการจัดการเรียนการสอนมากที่สุดเรียงตามลำดับ
- นอกจากนี้ ครูมีการใช้สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อไอทีที่หลากหลายมาช่วยเสริมการเรียนรู้ให้แก่เด็กป่วยอย่างต่อเนื่อง โดยพบว่า ครูใช้เว็บไซต์เพื่อการเรียนการสอน โปรแกรมคอมพิวเตอร์อื่นๆ เช่น สื่อ PowerPoint, สื่อวีดิทัศน์ (VCD/DVD) และแอปพลิเคชันการศึกษาบนสมาร์ทโฟน/แท็บเล็ต เป็นเครื่องมือช่วยสอนเด็กป่วยมากที่สุด 3 ลำดับแรก ซึ่งเด็กป่วยสามารถใช้สื่อไอทีช่วยทบทวนความรู้และเรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองร่วมด้วย



ครูไปจัดการเรียนการสอนเด็กที่ข้างเตียง

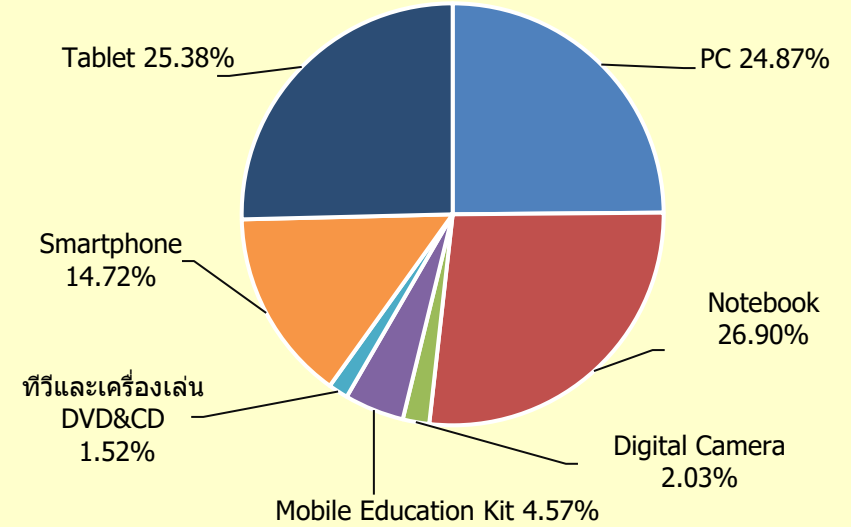


ครูออกแบบใบงานและกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ให้เด็ก

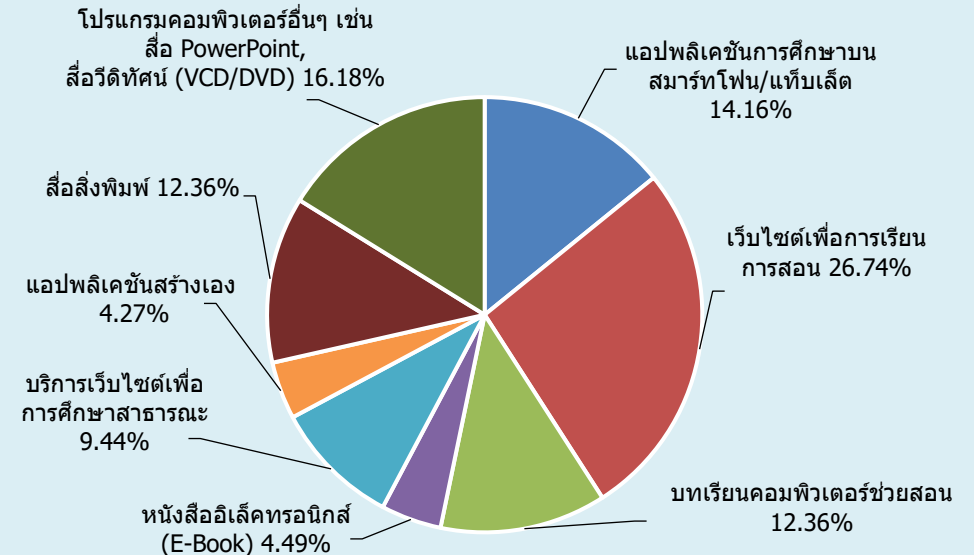


เด็กเรียนรู้ผ่าน E-book และบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

การใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีช่วยจัดการเรียนการสอน



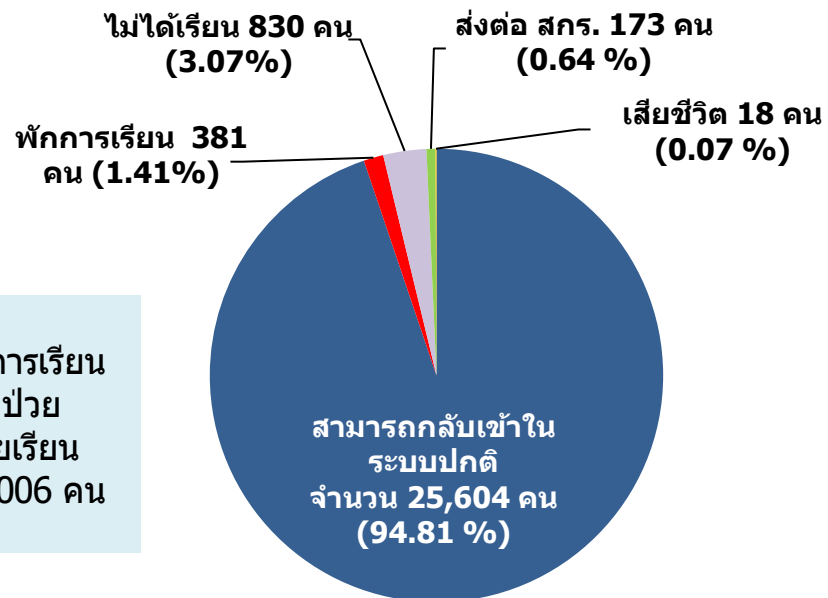
การใช้สื่อส่งเสริมการเรียนรู้



สถานภาพการเรียนรู้ของเด็กป่วยที่มารับบริการ

ในปี 2568 เด็กป่วยที่เข้ารับบริการศูนย์การเรียนรู้ฯ จำนวน 31,902 คน (ไม่นับซ้ำ) เป็นเด็กที่อยู่ในวัยเรียน จำนวน 27,006 คน โดยมีสถานภาพด้านการศึกษา ดังนี้

- สามารถกลับเข้าเรียนในระบบการศึกษาปกติ จำนวน 25,604 คน (94.81 %)
- เข้าสู่อะบบการศึกษาในระบบ (สกร.) จำนวน 173 คน (0.64 %)
- พักการเรียนเนื่องจากต้องมาเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลอย่างต่อเนื่อง จำนวน 381 คน (คิดเป็น 1.41 %)
- ไม่สามารถไปโรงเรียนได้เนื่องจากสภาวะโรค จำนวน 830 คน (3.07%)
- เสียชีวิตเนื่องจากโรคร้ายแรง จำนวน 18 คน (0.07 %)



สถานภาพการเรียนรู้
ของเด็กป่วย
ที่อยู่ในวัยเรียน
จำนวน 27,006 คน

นิเทศ / ตรวจสอบ / ติดตามการดำเนินงาน



ในปี 2568 คณะทำงานโครงการฯ ได้เดินทางไปนิเทศและตรวจเยี่ยมเชิงคุณภาพในโรงพยาบาลแม่ข่าย เพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน ปัญหา/อุปสรรค และแนวทางการแก้ปัญหา รวมจำนวน 4 แห่ง โดยได้เชิญ รพ. ลุกขัย เข้าร่วมประชุมติดตามผลการดำเนินงานด้วย ดังนี้

1. โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ วันที่ 5 - 6 กุมภาพันธ์ 2568
2. โรงพยาบาลพระจอมเกล้า วันที่ 6 - 7 พฤษภาคม 2568
3. โรงพยาบาลชุมพร วันที่ 25 - 26 มิถุนายน 2568
4. โรงพยาบาลชัยนาทนเรนทร วันที่ 9 กรกฎาคม 2568

สรุปบทเรียนจากการนิเทศติดตาม

- ควรพัฒนาระบบข้อมูลและเครื่องมือให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อสนับสนุนการคัดแยก ประเมิน และส่งต่อผู้รับบริการอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่
- การสร้างความต่อเนื่องของบุคลากรและการพัฒนาศักยภาพครูอย่างสม่ำเสมอ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ รวมถึงช่วยให้การส่งต่องานเป็นไปอย่างต่อเนื่องเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงบุคลากร
- การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ช่วยเพิ่มความหลากหลายของสื่อและตอบสนองต่อความต้องการของเด็กได้ดียิ่งขึ้น
- ควรมุ่งพัฒนาเชิงคุณภาพ และบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้เด็กป่วยได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมกับศักยภาพ

การพัฒนาความรู้ให้แก่บุคลากรของศูนย์การเรียนรู้ฯ

อบรมเชิงปฏิบัติการ "การพัฒนาทักษะเพื่อการเรียนการสอนเด็กในโรงพยาบาล" รุ่นที่ 1 ณ โรงแรมแจ๊สโซเทล กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 19 - 21 มีนาคม 2568 **มีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 122 คน** จากศูนย์การเรียนรู้ฯ และหน่วยงานเครือข่าย 48 แห่ง



อบรมเชิงปฏิบัติการ "การพัฒนาทักษะเพื่อการเรียนการสอนเด็กในโรงพยาบาล" รุ่นที่ 2 ณ โรงแรมแจ๊สโซเทล กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 14 - 16 พฤษภาคม 2568 **มีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 123 คน** จากศูนย์การเรียนรู้ฯ และหน่วยงานเครือข่าย 43 แห่ง

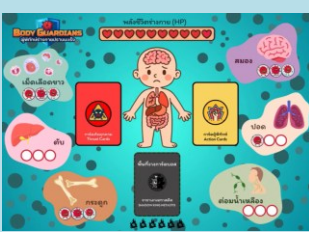
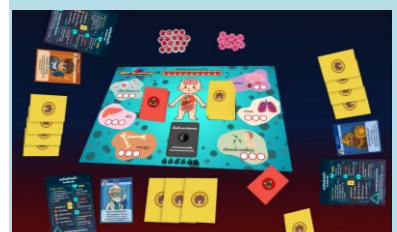


สัมมนา "แลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอผลการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ในโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาลตามพระราชดำริ ประจำปี 2568" ณ โรงแรมทริซิกไฟฟ์ จังหวัดชลบุรี ระหว่างวันที่ 6 - 8 สิงหาคม 2568 **มีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 249 คน** จากศูนย์การเรียนรู้ฯ 91 แห่ง และหน่วยงานเครือข่าย 43 แห่ง

- ผล:** ครูได้นำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการอบรมไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กป่วย โดยผลงานที่พัฒนาขึ้นได้นำส่งเข้าประกวดและนำเสนอในเวทีสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประจำปี 2568
- การพัฒนาบอร์ดเกมกระดาษเพื่อการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ช่วยสนับสนุนการออกแบบเนื้อหา กติกา และภาพกราฟิกประกอบ จำนวน 50 ผลงาน มีทั้งเนื้อหาเรื่องโรคและสุขภาพ และเนื้อวิชาตามสาระการเรียนรู้
 - ผลงานวิจัยในชั้นเรียนในการใช้สื่อไอทีส่งเสริมการเรียนรู้ โดยครูนำสื่อไอทีที่พัฒนาขึ้นไปทดสอบการใช้งานเชิงคุณภาพกับเด็กป่วยที่มารับบริการ จำนวน 11 เรื่อง
 - Best Practice กรณีศึกษาการให้บริการเด็กป่วย จำนวน 15 เรื่อง



ตัวอย่างบอร์ดเกม "BODY GUARDIANS" ผู้พิทักษ์ร่างกายปรัมมะเร็ง
รางวัล ชนะเลิศ
โดย สถาบันประสาทวิทยา



บรรยากาศการอบรมและสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ผลงานการบอร์ดเกมกระดาษที่มีการใช้ AI ช่วยในการออกแบบ

ตัวอย่างบอร์ดเกม "BODY GUARDIANS" ผู้พิทักษ์ร่างกายปราบมะเร็ง โดย สถาบันประสาทวิทยา (รางวัลชนะเลิศ อันดับ 1 การสัมมนาประจำปี 2568)



BODY GUARDIANS
ผู้พิทักษ์ร่างกายปราบมะเร็ง

🧠 เล่นสนุก ได้ความรู้
เกมนี้ออกแบบมาเพื่อช่วยให้เด็กที่ป่วยด้วยโรคมะเร็ง
ได้เรียนรู้การดูแลตัวเองผ่านการเล่น
พร้อมสอดแทรกความรู้เรื่องโรค เทคนิคการดูแลสุขภาพ
และการร่วมมือกันอย่างสร้างสรรค์

🛡️ ร่วมผนึกกำลัง ปกป้องร่างกายจากราชามะเร็ง!
Body Guardians ผู้พิทักษ์ร่างกายปราบมะเร็ง เป็นเกม Co-op แฟนตาซี-ไซไฟสุดมัน ที่เด็กๆ
ต้องรับบทเป็น "ผู้พิทักษ์ตัวจิ๋ว" ฮีโร่แห่งร่างกาย ที่พลังพิเศษแตกต่างกัน การกิจคือการร่วมมือกัน
ต่อสู้กับโรคมะเร็งที่กำลังแพร่กระจายเข้ายึดครอง อวัยวะสำคัญทั้ง 6 จุดในร่างกาย!

🦋ปราบ "ราชาเงาเมทาस्टาส" ให้ได้ก่อนร่างกายพัง!
• ใช้การ์ด โจมตี / ฟันฟู / ภูมิต้มกัน / กลยุทธ์
• วางแผนเป็นทีม ป้องกันร่างกายจากเซลล์มะเร็ง
• เอาชนะ **บอสสุดโหด** ที่แข็งแกร่ง
• ถ้าร่างกายหมดพลัง หรือถูกปิด 3 อวัยวะเมื่อไร... เกมจบ!

👦 **เหมาะกับเด็กอายุ 7-12 ปี**
ปรับระดับการเล่นได้ตามช่วงวัย
เล่นง่าย สนุก มีสีสัน พร้อมภาพการ์ตูนน่ารักในโลกไซไฟแฟนตาซี

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาลตามพระราชดำริ
สถาบันประสาทวิทยา



เด็กป่วยโรคมะเร็งได้เรียนรู้การดูแลตนเองผ่านการใช้บอร์ดเกมกระดาษ ซึ่งครูได้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการออกแบบเนื้อหา กติกา และภาพประกอบ โดยสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งและแนวทางการดูแลสุขภาพ ส่งผลให้เด็กสามารถเรียนรู้เนื้อหาควบคู่กับความเพลิดเพลินผ่านกิจกรรมในรูปแบบเกม

ประเด็นเสนอที่ประชุม

เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานปี 2568
และเห็นชอบแผนการดำเนินงานและงบประมาณในปี 2569